

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی رفسنجان مرکز آموزشی درمانی نیک نفس	
عنوان : خط مشی ارزش گذاری و فرهنگ سازی رعایت اصول بهداشت دست در بین پزشکان ، پرستار و سایر کارکنان بالینی	
کد سنجه: ب-5-4-3	NH-PP-IPC-02-05 کد:
تاریخ بازنگری بعدی: بهمن 1402	تاریخ تدوین: بهمن 1401

اداره بهبود کیفیت و اعتبار بخشی

ردیف	عنوان بخشنامه	شماره صفحه
1	خط مشی ارزش گذاری و فرهنگ سازی رعایت اصول بهداشت دست در بین پزشکان ، پرستار و سایر کارکنان بالینی	2-6

تهیه کننده	تایید کننده	تصویب کننده	ابلاغ کننده
فاطمه عسکری (کارشناس بهبود کیفیت)	خانم اژدری (مترون)	خانم دکتر میرمطلبی (رئیس مرکز)	خانم دکتر میرمطلبی (رئیس مرکز)

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی رفسنجان مرکز آموزشی درمانی نیک نفس	
عنوان : خط مشی ارزش گذاری و فرهنگ سازی رعایت اصول بهداشت دست در بین پزشکان ، پرستار و سایر کارکنان بالینی	
کد: NH-PP-IPC-02-05	کد سنجه: ب-5-4-3
تاریخ تدوین: بهمن 1401	تاریخ بازنگری بعدی: بهمن 1402

دامنه خط مشی و روش : کلیه بخش های درمانی

تعاریف :

Hand rub : فرآیند ضدعفونی دست ها با مالش دست به یکدیگر با استفاده از محلولهای با پایه الکلی

Hand wash : شستشو و ضدعفونی دست ها با آب و صابون مایع .

HCAI : Health care-associated infection (عفونتهای مکتسبه از خدمات سلامت)

بیانیه خط مشی و روش :

باتوجه به اینکه اغلب عفونتهای بیمارستانی به وسیله تماس (contact) منتقل می شود بهداشت دست همچنان مهمترین اقدام درپیشگیری ازانتقال میکروبهای بیمارستانی میباشد.

□ شستشوی دست باآب وصابون درمواردذیل بصورت اکیدتوصیه می شود:

1- دستها به صورت آشکارا کثیف باشند.

2- دستها به صورت مشهودآلوده به موادپروتئینی نظیرخون وسایرمایعات بدن باشد.

دستها درمعرض تماس احتمالی یااثبات شده بارگانیسم های بالقوه تولیدکننده اسپورباشندازجمله درمراقبت ازبیماران باعفونت کلستریدیوم دفیسیل (بجهت اینکه الکل فعالیت اسپروسیدال ضعیف دارد)یانوروویروس

3- وبعدازاستفاده ازتوالت شستن دست باآب وصابون روش ارجح است.

تهیه کننده	تاییدکننده	تصویب کننده	ابلاغ کننده
فاطمه عسکری(کارشناس بهبود کیفیت)	خانم اژدری(مترون)	خانم دکتر میرمطلبی(رئیس مرکز)	خانم دکتر میرمطلبی(رئیس مرکز)

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی رفسنجان مرکز آموزشی درمانی نیک نفس	
عنوان : خط مشی ارزش گذاری و فرهنگ سازی رعایت اصول بهداشت دست در بین پزشکان ، پرستار و سایر کارکنان بالینی	
کد: NH-PP-IPC-02-05	کد سنجه: ب-5-4-3
تاریخ تدوین: بهمن 1401	تاریخ بازنگری بعدی: بهمن 1402

□ درموقعیت های ارائه خدمات بالینی که دستهابصورت آشکاراکثیف نمی باشدترجیحا با استفاده ازمحلول های ضدعفونی با بنیان الکلی ویکارگیری روش Hand rub رعایت بهداشت دستها رانمائید.

بهداشت دست باید در این موقعیتها انجام شود:

- 1- قبل و بعد از تماس مستقیم دستها با بیماران.
- 2- بعد از آوردن دستکش استریل و یا غیر استریل از دست خود.
- 3- قبل از دست زدن به یا هرگونه جابجایی وسیله مورد استفاده در ارائه مداخلات درمانی تهاجمی برای بیمار. (صرفنظر از اینکه دستکش پوشیده اید یا خیر).
- 4- بعد از تماس با مایعات یا ترشحات بدن ؛ غشاء مخاطی ؛ پوست آسیب دیده و یا پانسمان زخم در بیماران.
- 5- در صورتی که در حین مراقبت و یا انجام اقدامات درمانی ؛ دست شما بعد از تماس با ناحیه و یا موضع آلوده بدن بیمار با نواحی تمیز بدن او تماس خواهد یافت.
- 6- بعد از تماس با اشیاء محیطی مجاور و نزدیک بیمار (مشمول بر تجهیزات پزشکی)

ذینفعان :

پزشکان - گروه پرستاری - کارکنان اداری و پشتیبانی - بیماران و همراهیان

فرد پاسخگو : کارشناس کنترل عفونت

ابلاغ کننده	تصویب کننده	تایید کننده	تهیه کننده
خانم دکتر میرمطلبی (رئیس مرکز)	خانم دکتر میرمطلبی (رئیس مرکز)	خانم اژدری (مترون)	فاطمه عسکری (کارشناس بهبود کیفیت)

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی رفسنجان مرکز آموزشی درمانی نیک نفس	
عنوان : خط مشی ارزش گذاری و فرهنگ سازی رعایت اصول بهداشت دست در بین پزشکان ، پرستار و سایر کارکنان بالینی	
کد: NH-PP-IPC-02-05	کد سنجه: ب-5-4-3
تاریخ تدوین: بهمن 1401	تاریخ بازنگری بعدی: بهمن 1402

نحوه نظارت بر اجرای خط مشی و روش :

1. چک لیست تخصصی ارزیابی میزان رعایت و پذیرش بهداشت دست .
2. اندازه گیری میانگین مصرف مواد ضدعفونی دست در بخش ها

منابع :

1. راهنمای کشوری نظام مراقبت عفونت های بیمارستانی .
2. دستورالعمل رعایت بهداشت دست در مراکز بهداشتی درمانی تهیه و تنظیم فرناز مستوفیان .
3. دستورالعمل اندازه گیری میزان رعایت بهداشت تهیه و تنظیم فرناز مستوفیان

روش اجرا :

- 1-پوسترهای آموزشی بهداشت دست در تمام بخش های بیمارستان در قسمت های مختلف نصب شده است .
- 2-تمام پرسنل جدیدالورداآموزشهای لازم درخصوص بهداشت دست را می بینند.
- 3-دوره های آموزشی درخصوص رعایت بهداشت دست برگزار می شود.
- 4-مسئولین بخشها بررعایت بهداشت دست پرسنل نظارت دارند

ت تهیه کننده	تاییدکننده	تصویب کننده	ابلاغ کننده
فاطمه عسکری(کارشناس بهبود کیفیت)	خانم اژدری(مترون)	خانم دکتر میرمطلبی(رئیس مرکز)	خانم دکتر میرمطلبی(رئیس مرکز)

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی رفسنجان مرکز آموزشی درمانی نیک نفس	
عنوان : خط مشی ارزش گذاری و فرهنگ سازی رعایت اصول بهداشت دست در بین پزشکان ، پرستار و سایر کارکنان بالینی	
کد سنجه: ب-5-4-3	NH-PP-IPC-02-05
تاریخ بازنگری بعدی: بهمن 1402	تاریخ تدوین: بهمن 1401

5- تمام ملزومات مربوط به رعایت بهداشت دستها از جمله مواد ضد عفونی کننده ؛ مایع دستشویی ؛ دستمال توالیت وسط زباله پدالی و..... به میزان لازم در اختیار بخشهای مختلف بیمارستان گذاشته شده است .

6- پمفلت و جزوات آموزشی بهداشت دست تهیه و در اختیار بخشهای مختلف بیمارستان گذاشته شده است .

7- کارشناس کنترل عفونتهای بیمارستانی جهت پوشش کاملتر نظارت و کنترل عفونتهای بیمارستانی برای هر بخش بالینی یک نفر رابط کنترل عفونت تعیین می نماید.

8- پزشک کنترل عفونت، کارشناس کنترل عفونتهای بیمارستانی، سوپروایزرهای بالینی و مسئولین بخشها به عنوان افراد مؤثر و الگو، بهداشت دست در موقعیتهای تعریف شده توسط سازمان بهداشت جهانی را در بالین بیمار رعایت مینمایند.

9- کارشناس کنترل عفونت جهت افزایش انگیزه کارکنان در راستای پذیرش بهداشت دست، برای همکاران فعال در این زمینه تشویق کتبی درخواست می نماید.

10- کارشناس کنترل عفونتهای بیمارستانی با گرامیداشت سالیانه روز جهانی بهداشت دست (از طریق پخش پوسترهای مرتبط در آن روز) اهمیت موضوع را به کارکنان درمانی تأکید می نماید

تهدیه کننده	تایید کننده	تصویب کننده	ابلاغ کننده
فاطمه عسکری (کارشناس بهبود کیفیت)	خانم اژدری (مترون)	خانم دکتر میرمطلبی (رئیس مرکز)	خانم دکتر میرمطلبی (رئیس مرکز)

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی رفسنجان مرکز آموزشی درمانی نیک نفس	
عنوان : خط مشی ارزش گذاری و فرهنگ سازی رعایت اصول بهداشت دست در بین پزشکان ، پرستار و سایر کارکنان بالینی	
کد: NH-PP-IPC-02-05	کد سنجه: ب-5-4-3
تاریخ تدوین: بهمن 1401	تاریخ بازنگری بعدی: بهمن 1402

تهیه کننده	تاییدکننده	تصویب کننده	ابلاغ کننده
فاطمه عسکری (کارشناس بهبود کیفیت)	خانم اژدری (مترون)	خانم دکتر میرمطلبی (رئیس مرکز)	خانم دکتر میرمطلبی (رئیس مرکز)